

Довідник резервіста

Довідник резервіста (далі — Довідник) розроблений у відповідності з вимогами наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України з питань бойової підготовки, з урахуванням практичного досвіду підготовки резервістів під час проведення зборів у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил України, які залучаються до Операції об'єднаних сил (раніше — Антитерористичній операції, на території Донецької та Луганської областей) і за участі іноземних інструкторів збройних сил країн — учасників НАТО в підготовці підрозділів Збройних Сил України.

Даний Довідник включає основні питання бойової діяльності та призначений для удосконалення індивідуальної підготовки резервістів під час зборів у військових частинах і підрозділах Збройних Сил України.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО
З ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ПІДГОТОВКИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає

ДОВІДНИК РЕЗЕРВІСТА

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2022

Д 58 Довідник резервіста. — Київ: «Центр учбової літератури», 2022. — 180 с.

ISBN 978-611-01-2807-0

Довідник резервіста (далі — Довідник) розроблений у відповідності з вимогами наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України з питань бойової підготовки, з урахуванням практичного досвіду підготовки резервістів під час проведення зборів у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил України, які залучаються до Операції об'єднаних сил (раніше — Антитерористичній операції, на території Донецької та Луганської областей) і за участі іноземних інструкторів збройних сил країн — учасників НАТО в підготовці підрозділів Збройних Сил України.

Даний Довідник включає основні питання бойової діяльності та призначений для удосконалення індивідуальної підготовки резервістів під час зборів у військових частинах і підрозділах Збройних Сил України.

ISBN 978-611-01-2807-0

© «Центр учбової літератури», 2022.

ЗМІСТ

	ВСТУП	8
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	9
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	10
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	11
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	13
1.1	Орієнтовний розрахунок виплат резервістам та військовозобов'язаним ЗС України за участь у навчальних зборах	13
1.2	Порядок звільнення (відрахування) резервістів від проходження навчальних зборів	16
2	ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА	18
2.1	Мета і завдання навчання з тактичної підготовки	18
2.2	Тактика дій	20
2.3	Основи ведення оборонного бою	20
2.3.2	Відділення в оборонному бою	21
2.3.2	Ведення відділення оборонного бою	23
2.3.3	Особливості оборони вночі	25
2.3.4	Дії відділення в складі бойових груп в обороні	26
2.4	Основи ведення наступального бою взводом (відділенням)	28
2.4.1	Підготовка відділення до наступу	29
2.4.2	Наступ з положення безпосереднього зіткнення з противником	30
2.4.3	Ведення наступу з ходу	33
2.4.4	Особливості наступу вночі	34
2.4.5	Дії відділення в складі бойових груп у наступі	34
2.4.6	Прийоми та способи дій бойових груп на полі бою	35
2.5	Порядок обладнання вогневої позиції в обороні	36
2.6	Спостереження у бою, визначення відстані до цілі, цілевказання та корегування вогню у бою	38
2.7	Прийоми та способи пересування особового складу на полі бою в наступі	43
2.7.1	Переміщення в "двійці"	45
2.7.2	Переміщення в "трійці"	46
2.7.3	Переміщення по одному	49
2.7.4	Переміщення всіх наступаючих	50
2.7.5	Фактор часу	51
2.8	Особливості ведення бою при здійсненні маршу у разі засідки противника	52
2.8.1	Варіанти дій при зустрічі з противником	54
2.9	Особливості виконання завдань в охороні (в секреті, патрулі, блок-посту)	55
2.10	Особливості ведення бою у місті	60
3	ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА	66
3.1	Заходи безпеки під час поводження зі зброєю та боеприпасами	66

	(засобами імітації), проведення стрільб	
3.2	Відповідальність за викрадення, привласнення військовослужбовцем зброї та бойових припасів або інших бойових речовин, заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем	68
3.3	Тактико-технічні характеристики основних зразків озброєння	69
3.4	Можливі затримки, які можуть виникати при стрільбі зі стрілецької зброї та способи їх усунення	73
3.5	Підготовка стрілецької зброї та боєприпасів до бою. Догляд за зброєю	75
3.6	Боєприпаси (набої, постріли)	76
3.7	Перевірка стрілецької зброї та приведення її до нормального бою	78
3.7.1	Перевірка бою стрілецької зброї	78
3.7.2	Приведення зброї до нормального бою	80
3.7.3	Перевірка бою гранатомета ГП-25 та приведення його до нормального бою	81
3.8	Прийоми та правила стрільби	83
3.8.1	Приготування до стрільби з використанням різноманітних укриттів і місцевих предметів	83
3.8.2	Порядок прицілювання. Ведення вогню по декільком цілям. Правила стрільби зі стрілецької зброї	83
3.8.3	Особливості ведення вогню у ночі. Тактико-технічні характеристики засобів спостереження та нічних прицілів	84
4	ПІДГОТОВКА ЗІ ЗВ'ЯЗКУ	87
4.1	Тактико-технічні характеристики основних засобів зв'язку у відділенні – взводи – роті	87
4.2	Використання мобільних телефонів в бойових умовах	88
4.2.1	Правила користування мобільним зв'язком	88
4.2.2	Найпростіші прийоми маскувannya переговорів	89
4.3	Порядок та правила ведення переговорів	89
4.3.1	Порядок ведення переговорів із використанням засобів зв'язку	89
4.3.2	Правила ведення переговорів по технічним засобам зв'язку	90
4.3.3	Особливості використання для передачі інформації каналів засекреченого зв'язку	91
4.3.4	Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю	92
4.3.5	Безпека зв'язку	92
5	ВІЙСЬКОВА ТОПОГРАФІЯ	93
5.1	Способи орієнтування карти	93
5.1.1	Орієнтування карти по лінії місцевості	93
5.1.2	Орієнтування карти за напрямком на орієнтир	94
5.1.3	Орієнтування карти за компасом	94
5.2	Способи визначення точки стояння	95
5.2.1	Визначення точки стояння окомірно за найближчими орієнтирами	95
5.2.2	Визначення точки стояння способом перпендикуляра	95

5.2.3	Визначення точки стояння за створом і лінійним орієнтиром	95
5.2.4	Визначення точки стояння за створом і боковим орієнтиром	96
5.2.5	Визначення точки стояння зворотньою засічкою	96
5.2.6	Визначення точки стояння способом Болотова	97
5.3	Звірення карти з місцевістю	98
5.4	Орієнтування на місцевості без карти	98
5.5	Способи визначення сторін горизонту	98
5.5.1	Компас і користування ним	99
5.5.2	Визначення сторін горизонту компасом	99
5.5.3	Визначення сторін горизонту за Сонцем	100
5.5.4	Визначення сторін горизонту за Сонцем і годинником	101
5.5.5	Визначення сторін горизонту за Місяцем	103
5.5.6	Визначення сторін горизонту за Полярною зіркою	104
5.5.7	Визначення сторін горизонту за різними ознаками місцевих предметів	104
5.6	Вибір та використання орієнтирів	105
5.7	Цілевказівка від орієнтира, за азимутом та дальності до цілі	106
5.8	Способи визначення відстаней на місцевості	107
5.8.1	Визначення відстаней окомірно	107
5.8.2	Вимірювання відстані кроками	108
5.8.3	Визначення відстані за кутовими розмірами предметів	108
5.8.4	Визначення відстані за лінійними розмірами предметів	111
5.8.5	Визначення відстані за співвідношенням швидкості звуку і світла	111
5.8.6	Визначення відстані на слух	112
5.8.7	Визначення відстані побудовою трикутника на місцевості	112
6	ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА	113
6.1	Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій	113
6.2	Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу (знеболювання, зупинка кровотечі)	114
6.2.1	Переведення пораненого в положення на боці (животі)	114
6.2.2	Зупинка зовнішньої кровотечі з рани шиї	115
6.2.3	Зупинка зовнішньої кровотечі з рани тулуба	115
6.2.4	Зупинка кровотечі з рани верхньої кінцівки (взаємодопомога)	116
6.2.5	Зупинка кровотечі з рани нижньої кінцівки (взаємодопомога)	117
6.2.6	Зупинка кровотечі за допомогою спеціальних джгутів (самопоміг)	118
6.2.7	Основні правила накладання джгута	119
6.3	Транспортування (евакуація) пораненого в сектор укриття	119
6.3.1	Транспортування пораненого однією особою в положенні лежачи	119
6.3.2	Транспортування пораненого в положенні стоячи	121
6.3.3	Транспортування пораненого двома особами	121
6.4	Надання допомоги в секторі укриття	122
6.4.1	Первинний огляд пораненого, визначення ознак життя	122
6.4.2	Найбільш характерні ознаки психологічних розладів	123

6.4.3	Проведення серцево-легеневої реанімації	123
6.4.4	Переведення пораненого в стабільне положення	124
6.4.5	Накладання пов'язки на грудну клітку	124
6.4.6	Накладання джгута на кінцівки	125
6.4.7	Накладання пов'язки на голову	125
6.4.8	Накладання пов'язки на живіт	126
6.4.9	Зупинка кровотечі з рани тулуба за допомогою гемостатичних засобів	126
6.4.10	Зупинка кровотечі з рани кінцівки за допомогою спеціальних перев'язувальних пакетів	127
7	ВИЖИВАННЯ СОЛДАТА У РІЗНОМАНІТНИХ УМОВАХ.	129
7.1	Мінна безпека	129
7.1.1	Заходи безпеки в ході виконання завдань в районах з вибухонебезпечними предметами та у разі виявлення вибухонебезпечних предметів	129
7.1.2	Попереджувальні знаки небезпечних районів	130
7.1.3	Демаскуючі ознаки районів, що становлять міну небезпеку	132
7.1.4	Найбільш імовірні місця встановлення мін, мін-пасток та виявлення вибухонебезпечних предметів	133
7.1.5	Дії підрозділу, що потрапив в заміновану зону	133
7.2	Вибір місця розташування для відпочинку, обладнання нічлігу, встановлення намету (шалашу)	135
7.2.1	Вибір місця розташування для відпочинку	135
7.2.2	Обладнання нічлігу. Встановлення намету	137
7.3	Розведення (добування) вогню, обігрів у зимових умовах	137
7.3.1	Розведення і добування вогню	137
7.3.2	Розведення вогню без сірників	140
7.3.3	Маскування слідів свого перебування	141
7.3.4	Обігрів у зимових умовах	141
7.4	Способи добування води та її знезараження, добування їжі та способи її приготування	144
7.4.1	Засоби добування води	144
7.4.2	Знезараження води	145
7.4.3	Способи добування їжі	147
7.4.4	Способи приготування їжі	149
8	БЕЗПЕКА БОЮ	150
8.1	Захист від засобів вогневого ураження противника	150
8.1.1	Розвідувальні ознаки застосування противником реактивних систем залпового вогню	150
8.2	Інженерні заходи захисту	151
8.2.1	Укриття для особового складу	151
8.3	Захист особового складу від ураження стрілецької зброї, гранатометів, ручних осколочних гранат та озброєння бойових машин (танків)	154
8.4	Поради військовослужбовцю по захисту від засобів ураження	154
8.4.1	Захист особового складу від снайперського вогню	155

8.4.2	Поради з протидії вогневому ураженню від снайперського вогню	155
8.5	Способи боротьби з безпілотними літальними апаратами (БПЛА)	156
9	ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВНОЧІ	157
9.1	Ведення вогню зі стрілецької зброї вночі	157
9.2	Визначення місця цілі та її характеру за звуками та спалахами пострілів	160
9.3	Особливості дій особового складу вночі	161
9.3.1	Знищення противника прицільним вогнем при освітленні місцевості	161
9.3.2	Стрільба з нічними прицілами	163
9.3.3	Дотримання тиші, прийоми безшумного руху та подолання перешкод вночі	165
10	ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ У ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ	167
10.1	Основні терміни і поняття міжнародного гуманітарного права	167
10.2	Заборонені методи і засоби ведення воєнних дій	171
10.3	Пам'ятка військовослужбовця при виконанні обов'язків військової служби та спеціальних (бойових) завдань	172
<u>Додатки:</u>		
1	Обов'язки резервіста	175
2	Журнал контролю виконання основних заходів навчального збору	177
3	Проблемні питання під час проведення навчального збору. Пропозиції щодо удосконалення проведення навчальних зборів	178
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	179

ВСТУП

Довідник резервіста (далі – Довідник) розроблений у відповідності з вимогами наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України з питань бойової підготовки, з урахуванням практичного досвіду підготовки резервістів під час проведення зборів у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил України, які залучаються до Операції об'єднаних сил (раніше – Антитерористичній операції, на території Донецької та Луганської областей) і за участі іноземних інструкторів збройних сил країн – учасників НАТО в підготовці підрозділів Збройних Сил України.

Даний Довідник включає основні питання бойової діяльності та призначений для удосконалення індивідуальної підготовки резервістів під час зборів у військових частинах і підрозділах Збройних Сил України.

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
	Наказ Міністра оборони України від 12.03.2007 № 80 “Про затвердження Інструкції про умови виплати грошового забезпечення та заохочення військовозобов’язаних та резервістів, грошової виплати резервістам”
ВКДП 1-00(03).01	Наказ Генерального штабу ЗС України від 26.12.2018 № 460 “Про затвердження Тимчасового порядку оформлення військових публікацій у Збройних Силах України”
КРП 03.032.056. 2018-(03)	Наказ Генерального штабу ЗС України від 17.04.2018 № 160 “Про затвердження Курсу стрільб зі стрілецької зброї та бойових машин”
	Наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 “Про затвердження бойового статута механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж”

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Військовий резерв – компонент у Збройних Силах України, що складається з резервістів, які у добровільному порядку уклали контракт на проходження служби у військовому резерві або були зараховані в обов'язковому порядку до оперативного резерву в особливий період та військовозобов'язаних, які перебувають на військовому обліку у військових комісаріатах.

Військовозобов'язані – особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави.

Індивідуальна підготовка резервістів – складова частина підготовки, яка здійснюється з метою розкриття та розвитку індивідуальних спроможностей резервіста для його ефективного використання під час самостійного виконання завдань та в складі органу військового управління, військової частини (підрозділу).

Курс фахової підготовки – здобуття або відновлення теоретичних знань, практичних навичок резервістами для забезпечення відповідного рівня підготовки за військово-обліковою спеціальністю, необхідною для виконання обов'язків за посадою згідно з контрактом.

Навчальні збори резервістів – форма підготовки резервістів, яка проводиться з метою відновлення набутих під час проходження військової служби індивідуальних навичок та забезпечення поступового оволодіння всіма стандартами підготовки підрозділу під час дій на посадах у складі підрозділів.

Особливий період – період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.

Підготовка резервістів – комплекс заходів, які проводяться з резервістами протягом служби у військовому резерві для забезпечення їх спроможності виконувати в складі підрозділів завдання за призначенням за стандартами підготовки підрозділу. Вона поділяється на індивідуальну підготовку та підготовку в складі підрозділів.

Проходження служби у військовому резерві – виконання резервістами обов'язків служби, у тому числі з підготовки, відповідно до завдань, покладених на органи військового управління, з'єднання, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації в яких вони проходять службу у військовому резерві на відповідних посадах, згідно з вимогами законодавства та умовами контракту.

Резервісти – особи, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний (воєнний) час та особливий період. Обов'язки резервіста наведено в додатку 1.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
АТО	Антитерористична операція
АГС	Автоматичний гранатомет станковий
АСТ	Артилерійська стереотруба
БТ	Базовий табір
БД	Бойові дії
БП	Блокпост
БМП	Бойова машина піхоти
БТР	Бронетранспортер
ББМ	Броньовані бойові машини
БМ	Бойові машини
БПЛА	Безпілотний літальний апарат
ВУП	Вогневе ураження противника
ВОП	Взводний опорний пункт
ВСТ	Велика стереотруба
ГПЗ	Головна похідна застава
ГД	Головний дозор
ДРГ	Диверсійно-розвідувальна група
Двід	Дозорне відділення
ЗМУ	Засоби масового ураження
ЗМІ	Засоби масової інформації
ЗПН	Засоби повітряного нападу
ІСП	Інженерний спостережний пост
ІПП	Індивідуально-перев'язочний пакет
ІА	Індивідуальна аптечка
КСП	Командно-спостережний пункт
КПП	Контрольно-перепускний пункт
КП	Командний пункт
МВЗ	Мінно-вибухові загородження
МПБ	Медичний пункт батальйону
МСП	Мобільні спостережні пости
МП	Медичний пункт (пост)
ОВТ	Озброєння і військова техніка
ОНБ	Окуляри нічного бачення
ООС	Операції об'єднаних сил
НЗФ	Незаконне збройне формування
НЛЦ	Низько-летючі цілі
ПНБ	Прилад нічного бачення

1	2
ПКП	Передовий командний пункт
ППО	Протиповітряна оборона
ПТКР	Протитанкова керована ракета
ПЗРК	Переносний зенітно-ракетний комплекс
РАО	Ракетно-артилерійське озброєння
РПГ	Ручний протитанковий гранатомет
РЕБ	Радіоелектронна боротьба
РПГр	Розвідувально-пошукові групи
РОУП	Реактивний освітлювальний патрон удосконалений
РОП	Ротний опорний пункт
РД	Рейдові дії
САБ	Світова авіаційна бомба
САУ	Самохідні артилерійські установки
СП	Спостережний пост
СМП	світло-маскувальний пристрій
РЗ	Розвідувальний загін
ТТХ	Тактико-технічні характеристики
ТЗК	Труба зенітна командирська
АТО	Антитерористична операція
АГС	Автоматичний гранатомет станковий
АСТ	Артилерійська стереотруба

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Орієнтовний розрахунок виплат резервістам та військовозобов'язаним Збройних Сил України за участь у навчальних зборах

Відповідно до Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2006 року №1644 “Про порядок і розміри грошового забезпечення та заохочення військовозобов’язаних та резервістів, грошової виплати резервістам”:

а) військовозобов’язаним та резервістам (далі – військовозобов’язані), призваним на збори, за кожний день перебування на зборах з урахуванням часу перебування в дорозі від військового комісаріату до місця проведення зборів і назад виплачуються добові (у відсотках від добових за кожний день при службових відрядженнях) у таких розмірах:

вищому офіцерському складу	– 50 %
старшому офіцерському складу	– 40 %
молодшому офіцерському складу	– 35 %
сержантському і старшинському складу:	
прапорщикам, старшим прапорщикам, мічманам, старшим мічманам	– 35 %
молодшим сержантам, сержантам, старшим сержантам, старшинам, старшинам 2 статті, старшинам 1 статті, головним старшинам, головним корабельним старшинам	– 30 %
рядовому складу	– 20 %

а) резервістам за весь час виконання ними обов’язків служби у військовому резерві здійснюються грошові виплати в таких розмірах (кількість прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 01 січня календарного року):

вищому офіцерському складу	– 2,0
старшому офіцерському складу	– 1,9
молодшому офіцерському складу	– 1,8
сержантському і старшинському складу:	
прапорщикам, старшим прапорщикам, мічманам, старшим мічманам	– 1,7
молодшим сержантам, сержантам, старшим сержантам, старшинам, старшинам 2 статті, старшинам 1 статті, головним старшинам, головним корабельним старшинам	– 1,6
рядовому складу	– 1,5

Військовозобов'язаним, які на день призову на збори не працюють, за весь період зборів, урахувуючи час проїзду до місця їх проведення і назад, за їх заявами про те, що вони на день призову на збори не працюють, виплачується грошове забезпечення, виходячи з розрахунку одного прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 01 січня календарного року на місяць.

Здійснення військовозобов'язаним вищеперерахованих виплат, провадиться військовими частинами за місцем проведення зборів.

За військовозобов'язаними, призваними на збори, зберігається на весь період зборів, уключаючи час проїзду до місця їх проведення і назад, місце роботи, займана посада та середній заробіток як на основній, так і на сумісних роботах.

Зазначені особи не підлягають звільненню з роботи з ініціативи власника або вповноваженого ним органу незалежно від підпорядкування і форм власності з дня отримання повістки про призов і до повернення, крім випадків ліквідації установи, підприємства, організації тощо, де вони працювали.

У разі реорганізації підприємства (злиття, приєднання, поділу, відокремлення), на якому працює військовозобов'язаний, за період зборів виплати йому здійснюються:

у разі злиття підприємства з іншим підприємством – підприємство, що виникло в результаті злиття;

у разі приєднання одного підприємства до іншого підприємства – останнє;

у разі поділу підприємства або відокремлення від нього – нове підприємство, що утворилося в результаті цього поділу, у якому залишився працювати військовозобов'язаний;

у разі перетворення одного підприємства в інше – підприємство, яке в результаті виникло.

Особам, зайнятим на сезонних роботах, які працюють за трудовим договором на визначений строк, установлений за погодженням сторін, а також тимчасовим працівникам, призваним на збори, за місцем роботи виплачується середня заробітна плата протягом усього часу тривалості зборів та перебування в дорозі до військової частини і назад. Займана посада (місце роботи) за ними зберігається на час цих робіт, обумовлених трудовим договором.

Особам, призваним на збори, виплачується заробітна плата за відпрацьований час до дня припинення роботи у зв'язку з від'їздом на збори, а також середня заробітна плата за перші півмісяця зборів.

За решту часу перебування на зборах виплата заробітної плати провадиться у звичайні строки, установлені на підприємстві, в установі чи організації, де працює військовозобов'язаний.

Особи, які проходять збори з відривом від виробництва, використовують вихідні, святкові та неробочі дні згідно з розпорядком, установленим командуванням, що проводить збори.

У разі, якщо військовозобов'язаний був призваний на збори зі щорічної чи додаткової відпустки, останні підлягають продовженню після закінчення зборів або перенесенню на інший строк.

Виплата середнього заробітку військовозобов'язаним, призваним на збори, проводиться підприємствами, установами та організаціями, де працюють (працювали) призвані на збори, з подальшим відшкодуванням цих витрат військовими комісаріатами.

Резервістам, які виконали програму підготовки, не вчиняли правопорушень, пов'язаних з проходженням служби у військовому резерві, виплачується одноразове грошове заохочення (далі – заохочення) у таких розмірах (у грн.) на рік:

вищому офіцерському складу	– 3100
старшому офіцерському складу	– 2800
молодшому офіцерському складу	– 2500
сержантському і старшинському складу:	
прапорщикам, старшим прапорщикам, мічманам, старшим мічманам	– 2200
молодшим сержантам, сержантам, старшим сержантам, старшинам, старшинам 2 статті, старшинам 1 статті, головним старшинам, головним корабельним старшинам	– 1900
рядовому складу	– 1600

Заохочення виплачується за місцем проходження служби в військовому резерві.

Резервістам, які прослужили у військовому резерві Збройних Сил України неповний календарний рік, заохочення виплачується пропорційно прослуженому часу з розрахунку 1/12 річного розміру заохочення за кожний повний календарний місяць служби.

Неповні календарні місяці служби до розрахунку не беруться.

У разі виплати заохочення резервістам за неповний календарний рік період служби обчислюється:

тим, які протягом року прийняті на службу у військовому резерві:

які уклали контракт про проходження служби у військовому резерві, – із дня набрання контрактом чинності, але не раніше дня видання наказу командира військової частини про прийняття громадянина на службу у військовому резерві та призначення його на посаду;

які зараховані на службу у військовому оперативному резерві першої черги, – із дня видання наказу командира військової частини про зарахування військовослужбовців строкової військової служби або військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період на службу у військовому оперативному резерві першої черги;

тим, які протягом року звільнені зі служби у військовому резерві:

які уклали контракт про проходження служби у військовому резерві, – до дня закінчення дії (розірвання) контракту, але не раніше дня видання наказу командира військової частини про звільнення громадянина зі служби у військовому резерві;

які зараховані на службу у військовому оперативному резерві першої черги, – до дня видання наказу командира військової частини про звільнення громадянина зі служби у військовому оперативному резерві після завершення особливого періоду.

Командир (начальник) має право позбавляти резервістів одноразового грошового заохочення повністю або частково тільки за:

вживання алкогольних напоїв (наркотичних речовин) у службовий час, прибуття на службу в нетверезому стані (стані наркотичного сп'яніння);

порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо збереження державної таємниці;

порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів, які призвели до поломок військової (спеціальної) техніки й озброєння, пошкодження майна, інших матеріальних збитків, а також завдали шкоди здоров'ю військовослужбовців або інших осіб;

порушення статутних правил несення вартової (вахтової), внутрішньої служб, патрулювання, що не спричинило тяжких наслідків;

порушення статутних правил взаємовідносин між резервістами (військовослужбовцями), що не містять у собі складу злочину;

недбале ставлення до служби в резерві, якщо це не містить у собі складу злочину;

невихід резервіста на заняття (збори), а також самовільне залишення місця проведення занять (зборів) без поважних причин більше 3 годин протягом робочого дня;

невиконання програми підготовки.

Одноразове грошове заохочення не виплачується резервістам:

які звільняються зі служби у військовому резерві за службовою невідповідністю та у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у вигляді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи права займати певні посади;

у разі скоєння у військовій частині аварій, подій, пов'язаних із загибеллю людей з вини резервістів під час виконання ними службових обов'язків, чи вчинення злочинів;

у зв'язку із систематичним невиконанням резервістом умов контракту.

1.2. Порядок звільнення (відрахування) резервістів від проходження навчальних зборів

Резервіст може бути звільнений від проходження навчальних зборів, наказом командира (начальника) військової частини (установи), в складі якої він проходить навчальні збори, відповідно до вимог пункту 35 “Положення про проходження громадянами України служби у військовому резерві Збройних Сил України”, зокрема у зв'язку з:

смертю близького родича (батьки, дружина, чоловік, дитина, рідний брат, сестра, дід, баба) або близького родича дружини (чоловіка);

хворобою або необхідністю догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною чи батьками своїми або дружини (чоловіка), які проживають разом із резервістом, у разі неможливості догляду за хворим іншим близьким родичем; складанням державних іспитів у вищих навчальних закладах; іншими обставинами – за рішенням командира (начальника) військової частини (установи).

Звільнення резервіста від виконання обов'язків служби у військовому резерві здійснюється командиром (начальником) військової частини (установи) на підставі рапорту резервіста або заяви члена його сім'ї, до яких додаються відповідні документи.

Резервісти під час виконання обов'язків служби у військовому резерві мають право на відпустку за сімейними обставинами та з інших причин згідно із законодавством.

У випадку звільнення резервіста від проходження навчальних зборів, обов'язково в день звільнення повідомляється районний (міський) військовий комісаріат, де резервіст перебуває на військовому обліку, та направляється відповідне письмове підтвердження (витяги з наказів, копії протоколів, постанов, повідомлень, довідок тощо).

Резервіст може бути звільнений від проходження навчальних зборів та відрхований з оперативного резерву першої черги наказом командира (начальника) військової частини (установи), в складі якої він проходить навчальні збори, відповідно до вимог статті 26² Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, як такий що за своїми професійно-психологічними якостями не відповідає вимогам щодо проходження служби у військовому резерві.

Підставами для складання наказу командира (начальника) військової частини (установи) про звільнення резервіста від проходження навчальних зборів та відрховання з оперативного резерву першої черги є:

відповідний рапорт командира підрозділу (на його підставі складаються накази командира військової частини про підсумки службового розслідування (за необхідністю);

відомість (акт) результатів обстеження професійно-психологічних якостей;

постанова про скоєння адміністративного правопорушення.

Рішення щодо звільнення резервіста від проходження навчальних зборів та його виключення з оперативного резерву першої черги повинно прийматися тільки після прийняття виключних заходів щодо виховного, дисциплінарного та адміністративного впливу.

У випадку звільнення резервіста від проходження навчальних зборів та відрховання з оперативного резерву першої черги забезпечується його передача безпосередньо представнику військового комісаріату з обов'язковим наданням відповідних документів (витягів з наказів, копій протоколів, постанов тощо).

У випадку самовільного залишення резервістом розташування військової частини (міся виконання обов'язків служби у військовому резерві, навчальних

зборів) командуванням військової частини (установи) встановленим порядком організовується його розшук, про зазначене повідомляється зональне відділення військової служби правопорядку Збройних Сил України та районний (міський) військовий комісаріат, де він перебуває на військовому обліку. За результатами розшуку та з'ясування причин самовільного залишення розташування військової частини (місця виконання обов'язків служби у військовому резерві, навчальних зборів) резервіст може бути звільнений від проходження навчальних зборів та відрхований з оперативного резерву першої черги.

В останній день проходження підготовки резервісти заповнюють журнал контролю виконання основних заходів навчального збору (див. додаток 2), визначають проблемні питання його проведення та надають пропозиції щодо удосконалення проведення навчальних зборів (див. додаток 3).

2. ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

2.1. Мета і завдання тактичної підготовки

Тактична підготовка – це головний вид бойової підготовки військ, основа польової виучки. Її спрямовують на:

відпрацювання навичок, ініціативи та самостійності в прийнятті рішень під час виконання поставленого завдання;

вивчення бойових можливостей своїх сил, у тому числі й взаємодіючих, та тактики їхніх дій;

вивчення бойових можливостей сил та засобів імовірного противника і тактичних прийомів їх використання; вивчення питань правового регламентування засобів і методів ведення бойових дій як на морі, так і на суші.

Основна мета тактичної підготовки – виробити у кожного воїна й у підрозділів в цілому практичні навички, уміння і якості, необхідні для успішного ведення сучасного бою.

Завдання тактичної підготовки:

навчити особовий склад різних прийомів і способів бойових дій у складі підрозділів, умілого застосування індивідуальної і групової зброї та бойової техніки в складних умовах бойової обстановки, на різноманітній місцевості, удень і вночі;

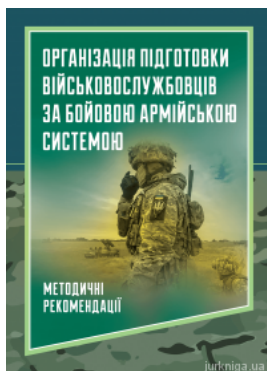
виробляти та вдосконалювати навички й уміння командира в організації, забезпеченні бойових дій і безперервному управлінні відділенням і вогнем у бою;

підготувати відділення до ведення вмілих і злагоджених дій у сучасному загальновійськовому бою, в умовах застосування ядерної і звичайної зброї;

формувати у особового складу високі морально-бойові, психологічні, фізичні якості та свідому військову дисципліну.

Усі заняття з тактичної підготовки спрямовані на те, щоб навчити:

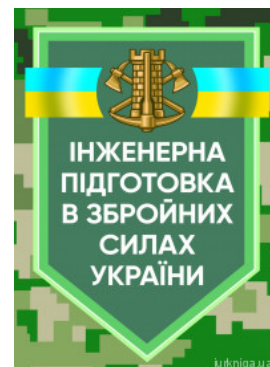
Книги, які можуть вас зацікавити

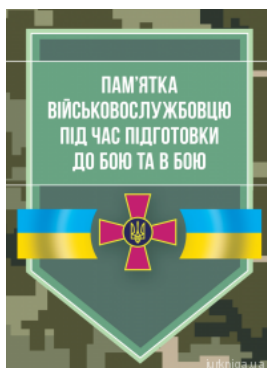
Організація підготовки
військовослужбовців за
бойовою армійською
системою

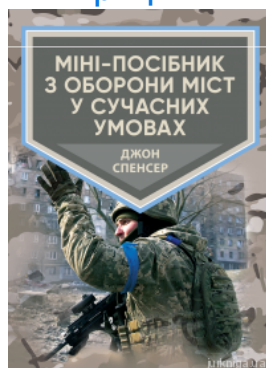
Керівництво зі
стрілецької справи:
перевірка бою,
приведення до
нормального бою
стрілецької зброї,
озброєння бойових
машин та вивірки їх
прицілів

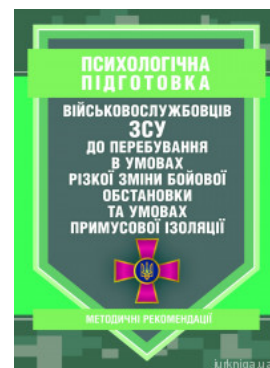
Інженерна підготовка в
Збройних Силах
України

Пам'ятка
військовослужбовцю
під час підготовки до
бою та в бою

Міні-посібник з оборони
міст у сучасних умовах

Психологічна
підготовка
військовослужбовців
ЗСУ до перебування в
умовах різкої зміни
бойової обстановки та
умовах примусової
ізоляції. Методичні...

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →